

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ג תשרי תש"פ | דף היומי בבלי: מעילה לה.

דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ת"מ עד סעיף ב'.

מוסר: שמירת הלשון - שער התבונה פרק ו' 'וכדי להשקוט' עד פרק ו' 'ולכן מצינו'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער התשובה פרק ה' עד פרק ו'.

"השופט שחרר אותי בגלל חלום שאביו חלם לפני 50 שנה" | סיפור מדהים: כשהסבא מסלבודקה זצ"ל התפעל מ'החוצפה האמריקאית' | 1744

הסיפור היומי

כאשר קראו את שמי - 'הלברשטאם נפתלי' -
נעמדתי, אולם לפתע קרא השופט שישב באמצע
ואמר: "זכי את המשוגע הזה הבאתם לכאן?!"...

כ"ק האדמו"ר מטשאקאווא שליט"א מספר על 'מופת' שאירע עמו בזכות
הרה"ק משינאווא זי"ע, בחמישים שנה אחרי הסתלקותו!

למשפט בבנין שלהם שהיה ממוקם ברחוב יפו.
שם בהיכל בית המשפט היו עוד הרבה אנשים שנתפסו. על גבי
בימה ישבו שלשה שופטים והכניסו כמה אנשים יחד בכל פעם.
כאשר קראו את שמי 'הלברשטאם נפתלי', נעמדתי, אולם אז
קרא השופט שישב באמצע ואמר: 'זכי את המשוגע הזה הבאתם
לכאן?' ומיד נתן לי צו שחרור. אחר כך אמר לשני הבחורים שהיו
עמי: 'בוודאי אתם משגיחים עליו שילך לביתו', ונתן גם להם שטר
שחרור.
כמובן ששמחנו מאד וחזרנו לישיבה מבלי לדעת פשר הדבר
ומפני מה הורה השופט לשחררני.
עברו מספר שנים וכמעט שכחתי מהסיפור. באחד הימים
כשאני צועד ברחוב העיר אני רואה לפתע לנגד עיני את אותו
שופט אב בית הדין. מיד ניגשתי אליו ואמרתי לו: קוראים לי נפתלי
הלברשטאם, היות שעשית לי טובה בזמנו, רצוני לדעת את שמך
כדי להחזיר לך טובה. נענה אלי אותו שופט בגאווה: 'אתה תעשה
לי טובה? וכי איזה טובה תוכל לעשות לי?'
ראיתי במי מדובר ואמרתי לו, שכיון שעשה לי טובה הרי יהודי

סיפר כ"ק האדמו"ר מטשאקאווא שליט"א: כחצי שנה קודם
שנתייטדה המדינה, כבר היתה להם 'מדינה בדרך', שכן האנגלים
כבר הרפו מעט משמירתם ותחת זאת החלו השלטונות לקחת
בחורים לגיוס לצבא. אני למדתי אז בישיבת סלונים אצל כ"ק
מרן אדמו"ר בעל ה'נתיבות שלום' זצוק"ל, ולכן לא חששתי, כי
מתחילה היה מדובר שלא יקחו בחורי ישיבות לצבא. אולם במשך
הזמן הם נזקקו לעוד ועוד כח אדם, בעיקר עבור הכנת ביצורים
וכו', ולכן החליטו לגייס גם בחורי ישיבה. אלא שכמובן אנו
השתמטנו בכל מיני דרכים.
פעם כשהלכתי ברחוב עם שני חברים בסמוך לישיבה, עצרה
לידינו ניידת ויצאו ממנה כמה חיילים וביקשו מאתנו להראות
התעודות. כמובן שלא היה לנו, ולכן עצרו אותנו והובילו אותנו
להתגייס. הם הביאונו לתחנת ריכוז שהיתה באיזה בית מדרש,
ושם התנכלו לנו.
כאשר נודע לראש הישיבה דאז מרן בעל ה'נתיבות שלום'
זצוק"ל שאנו עצורים, שלח לנו תפילין ואוכל ואף ניסה לפעול
עבורנו בשתדלנות שנשתחרר, אך לא עלתה בידו ולקחו אותנו

והוא אומר לי: הרי ההנית אותי בחיי, ורצוני להכיר לך טובה על כך. לכן תדע שהתפילין שלך, רש"י ור"ת, פסולות.

קמתי בבוקר והחלטתי שבוודאי דברי חלומות הם ולא התכוונתי להתייחס לזה. בבואי לבית המדרש סיפרתי זאת לנוכחים שם, שהרב משינאווא בא אלי בחלום ואמר לי כזאת. שאלו אותי ידידי האם הכרתי את הרה"ק משינאווא וזו אכן היתה צורתו, ואמרתי הן. אמרו לי: אם כן מה אכפת לך לבדוק התפילין? הרהרתי בלבי, מכיר אנכי את החסידים, הם יפסלו את התפילין כדי שדברי רבם יתקיימו... אך בכל זאת ניקר במוחי אולי יש ממש בדבריו, ועל כך הלכתי לסופר המתגורר בקצה העיר ונתתי לו תפילין דרש"י לבדיקה, וכמובן שהוא מצא רח"ל פסול גמור. סיפרתי לו את החלום מהרה"ק משינאווא, ואמר לי שאביא אליו מיד לבדיקה גם את תפילין דר"ת. שוב אמרתי בביטול שאין בחלום ממש ושבדאי יעשה הסופר איזה פסול כדי שיתקיים החלום, הלכתי לסופר אחר בעיר, וכמובן כשפתח ובדק, מצא רח"ל תפילין דר"ת פסולות אף הם.

סיים השופט ההוא את דבריו אלי ואמר: הרואה הנך? זה נקרא הכרת הטוב. וכי מה יודע הנך בהכרת הטוב?... וכיון ששמעתי השם 'הלברשטאם' נזכרתי בדברי אבי אלי בספרו המעשה הזה, שאמר לי שאדע כיצד להתנהג, ולכן שחררתי אותך...

(בשיחה מיוחדת ל'המבשר תורני' ערב חג הסוכות תשע"א)

צריך להכיר טובה למטיבו. אמר לי השופט: מה הנך יודע בהכרת הטוב? אני אספר לך מהי הכרת הטוב.

וסיפר לי כך: אבי ע"ה דר בעיר מונקאטש, וכבר אז היה ציוני בהשקפתו. אחר כך עלה לארץ ישראל. לפני פטירתו אמר לי: שמואל, אין אדם מוריש שקר לבניו, רצוני לספר לך עובדא שהיתה אצלי ואקווה שיהיה לך שכל ותדע כיצד להתנהג עם זה. וסיפר לי: פעם הגיע הרה"ק משינאווא זי"ע לביקור בעיר מונקאטש, וכמובן שכל אנשי העיר הלכו אליו עם פתקאות והזכרות. אני שהייתי רחוק מחסידות בכלל ומשינאווא בפרט, לא עלה על דעתי ללכת אליו, אבל חבריי הפצירו בי שכיון שבא לכאן בנו של הרב מצאנז, וכי לא תלך אליו? והחלטתי ללכת. אמרו לי שנותנים קוויטל וכותבים הבקשה, ואמרתי שב"ה לא חסר לי כלום. לבסוף רשמתי קוויטל עם שמי בצירוף פדיון שני ריינוש, ונכנסתי לקודש פנימה.

שאל אותי הרה"ק משינאווא מה בקשתי, ואמרתי שאין לי שום בקשה, רק שאמרו לי שיש צדיק בעיר וצריך להיכנס. איחל לי הרה"ק משינאווא מברכות קדשו.

לימים הגיעה השמועה למונקאטש שהרה"ק משינאווא נסתלק לבית עולמו, והעיר היתה כמרקחה והתעטפה באבל כבד, שכן רבים מתושבי העיר היו חסידי שינאווא ובית צאנז. לאחר מספר חדשים חלמתי בלילה, שהנני רואה את הרה"ק משינאווא

עניינא דיומא - אסרו חג

'אסרו חג' - פירוש המושג ומנהגי היום

"מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן"

שהאוגד את היום שלמחרת החג עם החג עצמו, בכך שמרבה בו אכילה ושתייה כדרך שמרבים בחג, נחשב לו הדבר כמתן דמים בקרנות המזבח. ואכן, יש אומרים כי מלבד המנהג להרבות באכילה ושתייה, שהביאו הרמ"א, יש מצוה לאכול בשר ביום זה.

[שו"ע תכט, א; ביאורים ומוספים דרשו, 26]

היום שלאחר שמחת תורה, נקרא 'אסרו חג', על שם הכתוב בתהלים: "אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח", וכפי שדרשו בגמרא: "כל העושה איסור לחג באכילה ושתייה, מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן", וביאר רש"י, שהמילים 'אסרו' ו'איסור' משמען חיבור וקשירה באגודה אחת, והמילה 'בעבותים' רומזת לבהמות עבות ושמנות, וכוונת הגמרא

מה עושים בארבעת המינים לאחר החג?

לגנוזם; והמחמיר - תבוא עליו ברכה. ויש נוהגים לשמור את הערבות של ארבעת המינים ושל הושענא רבה עד לפרוס חג הפסח, ולהסיק בהן את התנור לאפיית המצות; ויש שנהגו לשרוף בהן את החמץ; ויש שכתב שאם לא ניתן לשומרן כראוי, עדיף לשורפן מיד לאחר חג הסוכות. ויש שנוהגים להניחן על גג ארון הקודש בבית הכנסת, ונחלקו הפוסקים אם ראוי לנהוג כן.

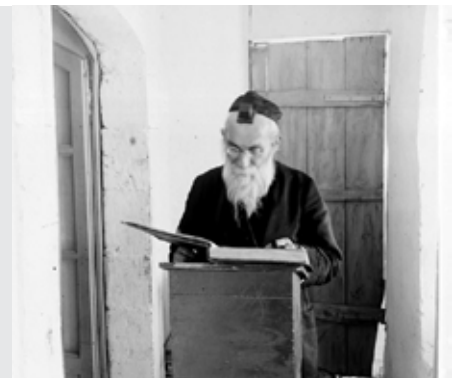
[שו"ע תרסה, ח-ט, משנ"ב כח-כט ושעה"צ כ; ביאורים ומוספים דרשו, 22]

נאמר בגמרא: "תשמישי מצוה נזרקין, תשמישי קדושה נגנזין; ואלו הן תשמישי מצוה: סוכה, לולב, שופר וציצית". והיינו, שמותר להשליך את הסכך, ארבעת המינים, ערבות של הושענא רבה, חוטי הציצית וכיוצא בהם, ואין חובה לגנוזם; אולם, אין להשליכם לאשפה או למקום בזוי אחר, ואין לפסוע על גבן. ואם לא נזרקו בידיים לאשפה, אלא על ידי גוי וכדומה, אין חובה להוציאם מהאשפה.

ברם, יש המהדרים שלא להשליך תשמישי מצוה כלל, אלא

יהלומים מגדולי ישראל

התלמידים אמרו לאמי שתעשה בדיוק כפי שציווה ה'סבא' מסלבודקה זצ"ל, ושלא תתחכם, אבל היא לא צייתה לדבריהם... הם כעסו עליה מאוד, ובנוכחות ה'סבא' גערו בה בחומרה, אך היא התעקשה...

הגאון המקובל רבי יעקב עדס שליט"א מגולל סיפור מדהים ששמע מסבו הגאון רבי דב כהן זצ"ל

בכה [זה היה אחת משני הפעמים היחידות שנזדמן לי לראות אותו בוכה. הוא היה, לכל הפחות כלפי חוץ, נראה אדם שרחוק מאוד מבכיה בתוך שיחה עם בני אדם]. ואחרי שתיקה ממושכת אמר לי: תאמין לי שאני גם כן התאמצתי ומסרתי נפש בחיים הרבה כדי לזכות לדבר זה, ולא עלה בידי הדבר בשלימות מכל מיני סיבות ומאורעות שעברו עלי בחיים ואילוצים שונים. והנני מתבונן למה הרב אברמסקי זכה לזה בשלימות ואני לא זכיתי כך, ואני חושב שמפני שהוא היה יותר קדוש ממני, נתנו לו מהשמים את המתנה הזו לזכות לזה. ועל זה בכיתי, למה עם כל מאמצי להיות יותר בקדושה עליונה לא הייתי בקדושה עליונה כמו שלו. אני השתוממתי מאוד לשמוע ממנו את הדברים האלו, ואף שאולי אין הדבר ממידת דרך ארץ, מכל מקום שאלתי אותו: סבא, מהיכן לך חשבונות שמים לתלות דברים כאלו הכל בהבדלים בקדושה? אולי היה סיבה אחרת לדבר, אולי המאמצים שהחזון יחזקאל השקיע להתמיד בתורה היו יותר חזקים משלך?

ואז אמר לי: בוא ואספר לך סיפור ממורי הסבא מסלבודקה הג"ר נתן צבי פינקל ז"ל. ואמר שאת החלק העיקרי שלו לא סיפר כמעט מעולם לאדם, מפני שחז"ל אמרו שאדם עומד על דעת

בשנת תשנ"ד באיזה ליל שבת בשעה מאוחרת ישבתי בבית כנסת עם סבי הגה"צ רבי דב כהן ז"ל [נולד כמדומה בשנת תרע"ב ונפטר בחודש אלול שנת תשס"ה] כמה שעות ביחידות, ודיברנו רוב הזמן בדברי תורה, וגם התגלגלנו קצת לסיפורי צדיקים. והנושא העיקרי היה בענין שקידת התורה ודביקות המחשבה בהשם יתברך ובתורה הקדושה בלא הפסקה

ובהיות שסבי היה גר בשכנות קרובה עם ה'חזון יחזקאל', בנין על יד בנין, וגם היה לסבי הרבה קשר עם ה'חזון יחזקאל', ספרתי לו בהקשר לענין הנ"ל שקראתי כתוב על ה'חזון יחזקאל' שהעיד על עצמו בזקנותו שמגיל עשרים ועד עכשיו לא הפסיק רגע מלימוד תורה, ואף כשאוכל או הולך או שעוסק באיזה ענין של ציבור וכיו"ב, תמיד מוחו שקוע היטב בדברי תורה. ואמר שגם לפני גיל עשרים השתדל בזה, אבל על אז לא יכול לומר בבירור בודאות שלא היה יוצא מהכלל, שאולי שכח על איזה זמן, אבל מגיל עשרים והלאה ודאי אצלו שהיה תמיד כך, עכ"ד החזון יחזקאל.

אחת משתי הפעמים שראיתי את סבא בוכה...

וכשסיפרתי זה לסבי, התרגש מאוד מהדרגה העצומה הזו, ואז

רבו רק אחרי ארבעים שנה, וכבר עברו מאז הרבה יותר מארבעים שנה ועוד לא גמר להבין את הסיפור וקשה מאוד לספר דבר שלא לגמרי מבינים אותו, ועם כל זה מתקופה לתקופה הוא הולך ומבין יותר ויותר את הסיפור, וכיוון שנתגלגלו הדברים לדון בנושא - יספר אותו.

מאמריקה לחברון: נסיעה של מסירות נפש

וכאן עבר סבי רבי דב כהן ז"ל לספר לי דברים מעיקרי תולדות חייו. הוריו היו שניהם מליטא, ואחרי כמה שנים מנישואיהם כשהיו להם כבר כמה ילדים עברו מאיזה סיבות לגור בארצות הברית, וסבי נולד בארצות הברית. הוריו שלחו את אחיו המבוגר ממנו לישיבה באמריקה, אבל אמו הלכה להרב וינוגרד שהיה באמריקה [היה ממשפחת רבני וינוגרד של ישיבת תורת חיים בירושלים] והתלוננה לו שהתוצאות אינם ברמה שהיא רוצה, שהיא זוכרת מבית הוריה - התמכרות לתורה ברמה גבוהה מאוד. והשיב לה שאת זה אי אפשר בשום אופן להשיג באמריקה [המצב באותם הימים באמריקה מבחינת תורנית היה קשה מאוד], והאפשרות לזה היא או באירופה [של אז, של לפני מלחמת העולם השנייה], או בארץ ישראל. ואמר לה שאם בארץ ישראל, אפשר לנסות בישיבת 'תורת חיים' השייכת לקרובי משפחתו.

ואז לקחתו אמו בהיותו נער צעיר [כמדומה שיצאו מאמריקה בחודש אלול תרפ"ה והגיעו לארץ בתשרי תרפ"ו בהיותו בן פחות מארבע עשרה] לארץ ישראל ללמוד תורה. היה בזה מסירות נפש לעזוב את בעלה ואת כל המשפחה לנסוע באניה ולבוא לארץ ישראל, ובפרט שהדבר נעשה שלא בשאלת רשות מאביו [כמדומני שהוא אמר שאמו קצת הערימה על אביו שנוסעת אתו מסיבת בריאותו לאיזה מקום רחוק באמריקה... אבל למפרע אביו שמח בזה מאוד, אבל אמר לי: כמדומני שהיתה אי נעימות גדולה מאוד בדבר הזה]

היא הגיעה לארץ ולקחה אותו לישיבת 'תורת חיים' בירושלים, אבל השיבו לה שהוא לא מתאים שם מפני שהרמה שלו בלימודים תורניים היתה נמוכה מאוד יחסית לבני ירושלים בגילו, שלמדו גמרא ומפרשים הרבה יותר ממנו כבר מגיל מאוד מוקדם. אמו השתדלה בעוד כמה ישיבות וקיבלה תשובה דומה, וזה מאוד שבר אותה.

ואז היא נסעה אתו לתל אביב ושם סידרה לו תלמידי חכמים חשובים מאוד שילמדו אותו גמרא באופן פרטי לקדם אותו, והם היו: רבי יוסף כהן - שאחר כך היה רב של העיר חדרה, ורבי יוסף זאב ליפוביץ, שחיבר ספר חשוב על מגילת רות ועוד ספרים. וכל אותו הזמן אמו שהתה יחד אתו בארץ לעקוב לראות את התקדמותו ושיוכל להיכנס לישיבה. והיתה זו מסירות נפש גדולה להישאר בערך שנה באופן בלתי מתוכנן בארץ, כשמשאירה בלעדיה את כל המשפחה בחו"ל.

ואחרי שכבר התקדם הרבה, אז נסע הרב ליפוביץ להמליץ עליו בישיבת סלבודקה שהיתה בעיר חברון לפני הפרעות, והרב ליפוביץ היה מאוד מקורב לסבא מסלבודקה, ודעתו בעיני הסבא

מסלבודקה היתה מאוד חשובה. אחרי זה, כמדומה בחודש אב של שנת תרפ"ו, אחרי היותם בארץ קרוב לשנה, נסע הנער עם אמו לחברון להתקבל לישיבה. הסבא מסלבודקה כבר ידע מהסיפור שלו והיתה לו התפעלות גדולה מאוד מהמסירות נפש של אמו בכל העניין, ולכן כבר סוכם עם הרב ליפוביץ מלכתחילה שיעשו כל מאמץ לקבל אותו אף על פי שהוא היה צעיר מאוד, וכמו שבאמת הוא התקבל לשם ולמד שם שנים רבות.

ההוראה המפתיעה של הסבא מסלבודקה זצ"ל

אמנם - אמר הסבא רבי דב ז"ל - שהדבר העיקרי שסייע לו להגיע לדרגתו הרוחנית שבה היה תלוי כל עתידו, הוא לא רק מכך שהתקבל לשם, אלא בגלל שני דברים נוספים:

הראשון, שהסבא מסלבודקה הורה באופן מפתיע ביותר לחבר אותו לבחורים הכי טובים שהיו אז בישיבה, והם היו ברובם מהבחורים המבוגרים וגדולים מאוד בתורה, וסבי אז היה רק בערך בן חמש עשרה או פחות, וזה דבר שלא זכה שום בחור צעיר אחר בישיבה, והם קידמו אותו במהירות גדולה, בין בהבנה בלימוד ובין בדרגה ברוחניות, וביותר - בשאיפות עצומות לחיים גבוהים של דביקות עצומה בתורה הקדושה ומסירות נפש לעבודת השם. [וכמדומה שאמר שלא רק בלימודים למד אתם, אלא גם מקומו בחדרי שינה היה אתם וכיו"ב, ובין השמות שסיפר לי שלמד עמם היה הגאון רבי ראובן טרופ ז"ל, בנו של הגר"ט ראש ישיבת ראדין ז"ל, שהיה כבר אז גאון עצום].

ב. והדבר השני שהועיל לו מאוד הוא, שהסבא מסלבודקה נתן עינו עליו באופן מיוחד מאוד להתעניין בעלייתו הרוחנית ולייעץ למבוגרים איך לקדם אותו. עד כדי כך, שאחרי חדשים אחדים שהסבא מסלבודקה חלה את חליו האחרון והעבירוהו לירושלים, ושם היה כמה חדשים בחליו ושם נפטר בחורף, גם באותם חדשים לא פסק מלהתעניין על עלייתו הרוחנית של רבי דב, ואפילו יומיים לפני פטירתו שמצבו היה כבר חמור מאוד עדיין שאל על מצבו של רבי דב. ודיברו על זה בשעתו הרבה מאוד בישיבה, עד כמה חרד הסבא מסלבודקה לעלייתו הרוחנית של הנער מאמריקה. אף שהיו בישיבה ציבור גדול מאוד של בחורים, וגם היו רבים מאמריקה, מכל מקום ראו שעליו באופן מיוחד ביותר מתעניין.

התפעלות עצומה מ'החוצפה האמריקאית'...

ומה היה הדבר שגרם את ההוראה הזו של הסבא מסלבודקה לחברו לחשובי הבחורים? וכן כל כך להתעניין במצבו? הענין היה כזה:

הסבא מסלבודקה קבע לאמו של הנער להיכנס אצלו לחדרו כדי לדבר על עתידו של הנער. והיא הגיעה, אבל שלא כדברי השליח שאמר לה בשמו להיכנס לחדרו של הסבא - היא נעמדה בפתח בלבד בלא להיכנס. הסבא מסלבודקה לא הבין שהיא בדוקא לא נכנסת אליו, וחשב שאולי לא הבינה את דברי השליח, וקרא לה בעצמו שתיכנס אליו לתוך החדר. אבל היא נשארה בשלה ולא נכנסה. ולא זו בלבד, אלא גם העמידה לפניו את בנה הנער שישתיר אותה מהסבא מסלבודקה שלא יוכל לראותה.

[כמדומני שסיפר שהוא היה יחסית לגילו גבוה במיוחד, כך שהוא יכל היטב להסתירה], וכך התחילה לדבר עמו בענין הנער.

כשהתלמידים שהיו שם ראו את זה, הם אמרו לה שהסבא מסלבודקה אמר שהיא תכנס אליו לדבר, אז היא חייבת לעשות כדבריו ולהיכנס, ושלא תתחכם. אבל היא לא צייתה לדבריהם והמשיכה בשלה... וסיפר הסבא רבי דב כהן ז"ל, שהתלמידים שהיו שם כעסו מאוד על זה בצורה שאי אפשר לתאר. שכן מלבד שהסבא מסלבודקה היה קדוש עליון, ומהרבנים הכי מפורסמים שבדור, גם היתה ההנהגה שם שבשום אופן לא עוברים במשהו על דבריו וכולם היו נשמעים לו באופן מוחלט, אפילו רבנים חשובים. והנה באה האמריקאית הזו ורוצה כביכול בבית שלו ללמד אותו פרק בהלכות שמירת העיניים...

ובנוכחות הסבא התלמידים גערו בה בחומרא רבה להיכנס, כפי שצוותה, והיא התעקשה ונשארה בשלה, ולא נכנסה ורק עמדה בפתח מוסתרת על ידי בנה. הגם שידעה שכל עתידו של בנה לכאורה תלוי בהוראות של הסבא מסלבודקה, ומי יודע מה יהיו אצלו התוצאות על החוצפה הזאת.

אבל כשהיא יצאה משם, הסבא מסלבודקה - בהיפוך מדעת התלמידים - השתומם מאוד מהדרגה הגבוהה הזו שלה, שכל כך נזוהרה והתעקשה שלא לגרום לו איזה שהוא חסרון לפי הבנתה בקדושתו, והגיב על זה: "אם כך היא מתנהגת, עתיד להיות מהבחור הזה עוד דברים עצומים לעם ישראל" [זה בערך המילים ששמעתי מהסבא רבי דב ז"ל]. ולכן ביקש הסבא מסלבודקה שיסדרו לו את טובי הלומדים שבישיבה שיהיה יחד אתם ושיקדמו אותו ככל יכולתם. וגם בימי האחרונים ממש כשהיה בתוקף חליו, וכבר כמה חדשים שודאי לא ראה את רבי דב, שאל את מקורביו איך מצב התקדמותו הרוחנית.

"עשרות שנים אני 'לומד' את המעשה הזה"

ועל זה אמר הסבא רבי דב ז"ל: עשרות שנים אני לומד את המעשה הזה, ועדיין לא גמרתי ללומדו. שהרי הרב ליפוביץ נסע במיוחד מתל אביב לחברון אל הסבא מסלבודקה, וסיפר לו בהתפעלות עצומה על המסירות נפש של האשה מאמריקה עבור לימוד התורה של בנה, על עזיבתה יחד אתו את הבית בלי לספר למשפחה; וכשלא נתקבל לישיבה לא נתייאשה ונשארה בארץ בערך שנה לסדר לו מי שילמדנו ולעקוב אחרי התפתחותו הרוחנית והלימודית; ואחר כך לבוא להכניסו לישיבה, להישאר שם בתנאי ישיבה שהיו רחוקים מאוד מהתנאים הגשמיים שהיה להם באמריקה; וגם שכבר התחילו באותם שנים הפרעות מהערבים.

והסבא מסלבודקה באמת התפעל מאוד מדברים אלו, אבל עם כל זה - התפעלותו מזהירותה ועקשנותה בענין הצניעות

היתה יותר גדולה מהכל! ורק מכח זה אמר עליו את ההגדרה שעתיד לצאת מבחור זה עוד דברים עצומים לעם ישראל, ודאג לקדמו ככל האפשר יותר משדאג לבחורים אחרים.

ואחרי כל זה אמר הסבא רבי דב ז"ל: עכשיו תבין למה אמרת שמה שזכה ה'חזון יחזקאל' לכזו התמדה נוראה היה בזכות דרגתו בקדושה.

וסיפר הסבא רבי דב ז"ל, שכשסיפר את הסיפור הזה לאמו [היא נשארה אתו עוד איזה תקופה בחברון לראות שהוא נקלט טוב בישיבה] ממה ביותר התפעל הסבא מסלבודקה, היא התרגשה מזה מאוד ואמרה לו: אתה עתיד ללמוד כאן שנים רבות, אבל גם אני כבר למדתי כאן מדברים אלו של הסבא מסלבודקה, לימוד ששנה שנים רבות!

וכשעבר עוד איזה זמן וראה את יראת הכבוד הנוראה שיש בישיבה לסבא מסלבודקה, התפלא מהיכן לקחה אמו את האומץ לעבור כך על דבריו ולא להתייחס להוראתו אליה ולגערות התלמידים. ודיבר אתה על זה, והשיבה לו: אם היית מכיר את היראת שמים שראיתי בבית הורי [הגאון רבי צבי הירש רובינסקי ז"ל וזוגתו], היית מבין את זה היטב [יש להדגיש, שהסבא רבי דב ז"ל סיפר כמה פעמים שהיא היתה נערה צעירה ממש, אולי בערך בגיל י"ב, בזמן שרבי צבי הירש רובינסקי ז"ל נפטר, אבל מכל מקום החינוך שהשריש בה ליווה אותה כל ימי חייה, והדגיש שרואים מזה כמה מועיל כבר מגיל צעיר לחנך את הילדים היטב [היטב].

דמעות הפרידה של אם צדקנית

וכשנפרדו לנסיעתה של אמו לחוץ לארץ, אמר לה הנער [דהיינו הסבא רבי דב ז"ל]: עם כל קושי הפרידה, לפחות אני שמח שכל הטירחא העצומה שטרחת עבורי במסירות קשה במשך יותר משנה עכשיו מסתיימת, ואת פטורה מלהמשיך בזה.

השיבה לו: טעות בידך. "אחרי מה שאמרת לי בשם הסבא מסלבודקה, גם כשאני באמריקה עדיין מוטל עלי לדאוג כל הזמן לחינוך שלך, אם העתיד שלך כל כך תלוי בצניעות שלי". והוא אמר לי שאלו המילים האחרונות שהיא אמרה לו כשנפרדו לשנים רבות, והיא בכתה מאוד כשאמרה את זה. וכך היתה דמותה עומדת בפניו שנים רבות, בוכה מאוד בדברים האלו.

וכשבאה אחרי שנים רבות לארץ, כמדומני אחרי בערך עשר שנים, בשנת תרצ"ו, עבור נישואיו, ושהתה בארץ איזה תקופה, כשנפרדו שוב הזכירה לו באיזה דיבורים נפרדו לפני כעשר שנים, ושוב בכתה בדברים אלו מאוד. וכמדומה שהוא אמר שזה היה הפעם האחרונה שהוא ראה אותה, וכך שוב נשארה דמותה אצלו, בוכה מאוד בדברים האלו.

(נערך והוגש ע"י הרב יוסף חיים אוהב ציון. פורסם ב-JDN)

קראתי פעם קטע נחמד המתאר איך היינו מרגישים אם מכשיר ה-G.P.S. היה מעיר לנו בצורה שאינה מכבדת. זה היה נשמע בערך כך: "בעוד 50 מטרים פנה ימינה". ואם היינו מפספסים, היה בוקע מהמכשיר קול: "תגיד לי, אין לך אוזניים!?!..."

"בקשר לקשר" - המחנך הרב פנחס ברייער שליט"א במאמר עשירי בסדרה המיוחדת על תקשורת נכונה במשפחה

בזמננו, כשהפשרנות חוגגת, הורים רבים פשוט פוחדים להעיר, כי אולי... ושמא... וצריך להבין... וכל מיני חששות שחדרו מתרבות הרחוב.

ההיפך הוא הנכון. על כל סטייה, שינוי או ירידה ברוחניות יש להעיר ולמחות. כמובן, יש לעשות זאת בצורה הנכונה, כפי שהובא לעיל.

במקרים רבים הילדים, ובעיקר המתבגרים, עושים דברים כדי לבדוק מה תהיה תגובת הוריהם, ושתיקה של ההורים מתפרשת אצלם כהסכמה, כדברי חז"ל - מדלא מיחה שמע מינא ניחא ליה (משלא מיחה, נשמע שזה נוח בעיניו). הערה בצורה הנכונה בעצם מכריזה ואומרת: "זהירות! אתה מנסה לחצות קו אדום".

הג"י. פי. אס. ואנחנו

קראתי פעם קטע נחמד, המתאר בהומור איך היינו מרגישים אם מכשיר הניווט הלווייני (ג"י. פי. אס.) היה מעיר לנו בצורה שאינה מכבדת.

זה היה נשמע בערך כך: "בעוד חמישים מטרים פנה ימינה". כמו שקורה בדרך כלל, היינו מפספסים את הפנייה, ואז היה בוקע מהמכשיר קול: "תגיד לי, אין לך אוזניים! למה אתה לא מקשיב למה שאומרים לך?!"

מיד לאחר מכן, כאשר אנו תחת רושם העלבון מההערה הקודמת, הייתה מושמעת הוראה חדשה: "בעוד מאה מטר בצע פניית פרסה".

כשלא הבנו באיזה צומת בדיוק יש לבצע פרסה, היינו מקבלים משפט בנוסח: "תגיד, אתה ילד קטן? מי נתן לך רישיון בכלל?!". בהמשך היה המכשיר מכריז: "אתה רואה, בגללך נוסעים עכשיו רבע שעה מיותרת", או: "בגללך אנחנו מאחרים תמיד..." כיצד היינו מרגישים? כל מילה מיותרת... וקל וחומר אם היה עמנו ברכב חבר קרוב, שכן או הבוס...

כי ככה מרגישים כשמעירים ומשפילים ללא רגישות על טעויות שנעשו.

אם חלילה ביקרנו, נחשב גם אנו בנחת מסלול מחדש. כי תמיד ובפרט עכשיו אפשר להשתנות!

לקבלת גישה להרצאה נפלאה של המחנך הרב פנחס ברייער "איך יוצרים אווירה טובה בבית" לחצו כאן

אסור שילד ירגיש שהוא נתון תחת ביקורת תמידית, ומקבל הערה מיד במעידה הקטנה והראשונית, ואילו מחמאה הוא מקבל רק לאחר תקופה של שיפור או מעשה נאצל ומיוחד. זה פשוט לא הוגן!!!

כושר הספיגה של הילד מוגבל, וכשההערות נאמרות בקצב, הוא מפתח אדישות ואינו מפנים כלום. נזכור: תפשת מרובה לא תפשת! אי אפשר למחות על הכל, על אף שמדובר בפרצה ובמעשה שלא כשורה. לעתים עדיפה הבלגה, כשהביקורת תהיה רק על הדחוף ביותר. את השאר נשמור להזדמנות אחרת.

* להעיר כדי להאיר - מטרת ההערה היא להאיר ולקדם. הערה בתחום שהילד לא מסוגל להשתפר בו, כמו כישרונות חלשים או סתם אופי לא יוצלח, אין בה תועלת, ולהיפך - היא מזיקה. הערה בנושאי אופי או יופי היא בבחינת 'בל תימצא'.

לפעמים ההערה נובעת מתסכול של המבוגר ממצבו של הילד, ובאה בעצם רק כדי לפרוק ולשחרר קיטור. כמובן, אין לכך שום הצדקה.

* להעיר תחת שליטה - גם כשמעירים על משהו חמור באמת, יש להעיר כשרגועים ו"מאופסים", ולדבר בנחת ובטון נעים, שהרי "ברוב דברים לא יחדל פשע". הערה שנאמרת ברגיעה ויישוב הדעת, במילים הנכונות ובמינון הנכון, מלאה עוצמה וחוזק.

* להעיר במינון נכון - הורים רבים מתלבטים בכל הנוגע למינון ההערות. כפי שהרחבנו במאמר הקודם, לצערנו, הערות וגערות נשמעות באופן אוטומטי בתדירות יומיומית, בעוד מחמאות ניתנות רק פעם ב... לאחר מעשה מיוחד או עזרה מיוחדת. יוצא מכך שהאיזון אינו משחק לטובה.

הצענו, מתוך הנחה שקשה יותר לווסת את כמות ההערות מלהגביר את כמות המחמאות, פשוט להשתדל להחמיא במקביל לכל הערה, ואז גם אם טעינו והגזמנו, לפחות התקבלה ההערה על מצע של מחמאות.

ולסיום, הערה חשובה: עוצמת הביקורת, וסוג המעשה שגרם אותה - מראים לילדינו מה חשוב לנו באמת. ילד רואה על מה הערנו 'לצאת ידי חובה', ומה נאמר מהלב. הוא רואה באותם רגעים מה הערכים הפנימיים האמתיים שלנו, מה מוציא אותנו מהכלים ומה לא. לכן חשוב לשמור את ההערות לדברים חשובים באמת.

למרות כל האמור לעיל, אסור שהורים יפחדו להעיר כשצריך.

סגולה לשפע ברכה והצלחה - להשאיר עסקיו סמויים מן העין

ומנוי, היעשה ה' ארובות בשמים לתת בו ברכה באופן אשר ינגד לשכל האנושי. אולם בדבר אשר מספרו לא נודע ולא ניכר כל כך הברכה, בזה יתן ה' ברכה מרובה.

ומוסיף ה'ישמח משה': "וכן הוא בכל העניינים, אם יתבונן וישיג אדם בשכלו שעל פי דרך הטבע אי אפשר שירוויח בעסקיו כל כך, לא יתברך באופן שהוא נגד שכלו, על כן טוב לאדם אם לא ישכיל ויבין לאשורו בחשבו המכוון, ואז תבואהו זאת הברכה ברכת שמים מעל". ובוזה יש לפרש "יוסיף דעת יוסיף מאוב". וכן "לא לחכמים" דייקא "לחם" עיי"ש.

ונסיים בהבטחה נפלאה של הרה"ק ה'דברי שמואל' מסלונים זצ"ל, "השומר את עיניו מלהסתכל ברע, הברכה מצויה אצלו!" ומפרש בזה הכתוב (בראשית כד, א) "וה' ברך את אברהם בכל", בכל ר"ת ב'רית כ'רתי ל'עיני מה אתבונן על בתולה, איש יהודי השומר את עיניו מהסתכל ברע, הברכה אצלו ממש בכול, כי אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין - ששומר את עיניו מראות באיסור ובהסתכלות בפני אדם רשע ומלקרוא בספרים החיצונים, ואם הכל סמוי מעינו אז הברכה מצויה אצלו ('בית אברהם' - לסוכות).

(י. חיימזון, 'המבשר תורני' - פר' כי תבוא, אלול ע"ט)

איתא בגמ' (תענית ח:): אמר רבי יצחק אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי (המכוסה) מן העין שנאמר "יצו ה' איתך את הברכה באסמיק".

המהר"ל מפראג ('נתיב העבודה' פ"ג) ביאר על פי זה מה שאמרו חז"ל (ב"ב כה:): "הרוצה להעשיר יצפין", יצפין מלשון צפון, ספון וטמון, שלא תהי' הברכה בגלוי אלא סמוי מן העין, ואז יכולה הברכה לחול.

במדרש (במדבר כ"ב ז') איתא: למה נקראו שמן "נכסים" שנכסים מזה ונגלים מזה. והקשה הגה"ק ה'חידושי הרי"ם' זצ"ל, א"כ אמאי לא נקראו שמם "נגלים". ותירץ שאין שמירה לנכסים אלא בזמן שהם נכסים ולא נגלים, כמו שאמרו חז"ל אין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין.

ב' טעמים עיקריים נאמרו בזה. א. המהרש"א (בחידושי אגדה ב"מ מב.) ביאר, שבדבר שאינו סמוי ומכוסה, אין הברכה שולטת בו משום עין הרע של אדם. ב. ה'ישמח משה' (בפר' תולדות, הסגנון כדלהלן הוא בספר 'קדושת יו"ט') כתב בטעם הדבר, דהקב"ה יסד ארץ להנהיגה על פי הטבע, ואין רצונו לעשות ניסים בכל עת לשדד הטבע רק לעיתים מועטים, וא"כ בדבר המדוד

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

בעלי מניות של חברה המחזיקה בחמץ בפסח - האם צריכים למכור את מניותיהם לפני פסח?

החמץ.

ולפיכך, המחזיק במניות כאלו, צריך להכלילן במכירת החמץ לגוי. ולמרות שלפי החוק מכירת המניות אפשרית רק באמצעות העברת הרישום על שם הקונה; מאחר ואין עצה אחרת ל'ביעור' המניות, ניתן להקל כדעת הסוברים שלמכירת חמץ די בקנין החל לפי דיני התורה.

[ביאורים ומוספים דרשו תמ, 13]

ישראל המחזיק במניות של חברה המנוהלת בידי גויים, אשר מחזיקה ברשותה חמץ בפסח - יש אומרים שמכיון שאין בסמכותו לעשות מאומה בחמץ, (כשאינו בעל שליטה בחברה), אינו נחשב כבעלי החמץ, ואין עליו חובה לבערו. אולם, יש אומרים שהואיל ולבעלי המניות יש סמכות מסוימת ביחס לחברה, המכונה 'בעלות מוגבלת', ואילו יתאגדו רובם יחד, תחייב החלטתם את מנהלי החברה - הרי הם נחשבים כבעלי

האם מותר לחברת ביטוח לבטח חמץ בפסח?

כי אם התחייבות לשלם את דמי החמץ לבעליו במקרה ויינזק או יאבד.

אולם, ישראל שיש בבעלותו חברת אחסנה, המספקת שירותי אחסון לחמץ של גויים - מאחר ויש לחברה אחריות לשמירת החמץ בפועל, הריהו עובר ב'בל יראה' ו'בל ימצא', ועליו להשיבו לבעליו לפני הפסח. וראה עוד להלן.

[שו"ע תמ, א; ביאורים ומוספים דרשו, 13]

בהמשך לאמור: בעלי מניות בחברות ממשלתיות, או אגרות חוב ממשלתיות, וכיוצא בהן - לכל הדעות אינם נחשבים כבעלי החמץ שהחברות והגופים הממשלתיים השונים מחזיקים בו בפסח, היות ואין להם כל סמכות בניהול החברה, אלא הם אך שותפים לרווחי החברה, או להפסדיה. וכמו כן, מותר לחברת ביטוח לבטח מוצרי חמץ של גויים גם במהלך הפסח, שהרי אין לחברה כל בעלות או אחריות על החמץ,

חברת אחסנה בבעלות יהודית שיש במחסניה חמץ של גויים - באיזה אופן ניתן להותירו שם בפסח?

לגוי אחר מועילה להתיר את המשך האחסון.

ולמעשה, יש למכור לגוי הן את החמץ והן המחסן שבו הוא מונח, ובמקביל - לבטלו. ואף כשמכר וביטל, אם במהלך הפסח נוצרה אפשרות להשיב את החמץ לבעליו, יעשה כן; אך יקפיד שלא לנגוע בידיו במוצרי החמץ.

[שו"ע תמ, א, ומשנ"ב ב, ג, ד, ה, ז רח]

כאמור, ישראל המאחסן ברשותו חמץ של גוי והוא מופקד על שמירתו, עליו להשיבו לבעליו לפני הפסח. ובמידה ואין באפשרותו לעשות כן - ימכור את המחסן שבו מונח החמץ לבעלי החמץ.

ואם גם עצה זו אינה אפשרית - נחלקו הפוסקים אם מכירת החמץ לגוי אחר מועילה, וכן נחלקו אם יש בסמכותו 'לבטל' את החמץ, וכן נחלקו הפוסקים אם מכירת המחסן שבו מונח חמץ זה

* חדר שנבדק מחמץ כדין, וילד הכניס לתוכו חמץ, ובדקו ומצאו בבית חמץ זהה לזה שהוכנס לתוכו, אך לא ידוע בוודאות כי מדובר באותה הככר - לדעת השולחן ערוך, אנו מניחים שזהו אותו החמץ, אולם, לדעת הרמ"א, רק כשביטל את החמץ ניתן להקל על סמך הנחה זו.

* מי שבדק את ביתו מחמץ כדין, ונותר ברשותו חמץ, והניחו במקום מסוים, ולאחר מכן מצאו במקום אחר, ואינו מזהה בוודאות כי מדובר באותו החמץ - אם ביטל את החמץ שברשותו, אינו צריך לחזור ולבדוק. אך אם מצא את החמץ במקום שבו הניחו, אלא שמצא יותר ממה שהניח, צריך לבדוק את הבית שנית.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

עיר בצורת 'טרפז' - כיצד מודדים את 'תחומה'?

כרצון המודד, אלא יש לקובעו באופן שצלעותיו מיושרות בדרום כנגד צד דרום, בצפון כנגד צפון, וכו'.

וכמו כן, עיר העשויה כעין ריבוע אך מתרחבת מצידה האחד לצידה השני, כצורה המכונה 'טרפז' - קובעים לה ריבוע באופן שצידה הקצר מתרחב ומושווה לצידה הרחב יותר; ומודדים את אלפיים האמות מכל צד של הריבוע. ונחלקו הפוסקים אם ריבוע זה אף הוא נקבע על פי צדדי העולם, או שנקבע על פי צורת העיר.

[שו"ע שצח, א-ד, ומשנ"ב א, נ, ז רח; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18; וראה שם, 17]

עיר מרובעת, או מלבנית - מודדים אלפיים אמה של 'תחומין' לכל צד מארבעת צדדיה. אבל עיר עגולה - 'מרבעים' אותה, דהיינו, שקובעים ריבוע מדומה שכאילו מקיף את העיר, וצלעותיו קוטר העיגול; וכן בעיר העשויה כמשולש, משושה, מתומן, וכדומה - קובעים ריבוע (או מלבן, בהתאם למידות העיר), המקיפים את שטח העיר הקיים בפועל. ובכל אלו, מודדים אלפיים אמה מכל צד של הריבוע המדומה.

ואת הריבוע המדומה - יש לקבוע דווקא בקו ישר המקביל לארבעת צידי העולם, דהיינו שאין לקובעו על פי צורת העיר, או

הלוח היומי

כ"ג בתשרי | רבנו חנוך ב"ר משה זצ"ל, ר"י ואב"ד קורדובה-ספרד, ואחד מארבעת הגאונים שנשבו במהלך הפלגתם, ונפדו ע"י קהילות שונות ברחבי העולם, וכך התרבתה תורה בקהילות אלו

יום שלישי כ"ג תשרי, אסרו חג - יו"ט שני ביום זה בשנת ב' אלפים תפ"ט, נלחמו עם ישראל בעוג מלך הבשן ונצחוהו, כאשר עקר את ההר לזורקו על ישראל.. ובסופו נתקע בצווארו (ברכות נ"ד; במדב"ר פי"ט ל"ב, ובעץ יוסף בשם ראש יוסף).

יארצייט:

ד' אלפים תשע"ה/תשפ"ה: רבנו חנוך ב"ר משה זצ"ל, ר"י ואב"ד קורדובה-ספרד, ואחד מארבעת הגאונים שנשבו במהלך הפלגתם, ונפדו ע"י קהילות שונות ברחבי העולם, וכך התרבתה תורה בקהילות אלו.

תקס"ג: רבי מנחם מנדל ב"ר יעקב זצ"ל, מלינסק.

תקפ"ב: רבי ירוחם חיים זצ"ל מדולינא, בעל בית לוי.

תש"ה: רבי חיים מנחם דוד ב"ר אלטר יחזקאל אליהו הורוביץ הי"ד, מדז'יקוב.

תש"ט: רבי ראובן תמצטית זצ"ל, מרבני מרוקו, בעל מחנה ראובן, דודאי ראובן ועוד.

תשל"ב: רבי דוד ב"ר ברוך ראובן שלמה הלוי יונגרייז זצ"ל, ראב"ד העדה החרדית י-ם, בעל אור דוד.

תשס"ג: רבי ברוך מרדכי ב"ר חיים רקובר זצ"ל, בעל ברכת אליהו.

האם מקיימים מצוות תלמוד תורה כשלומדים בלי להבין?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

ומה שמשמע מדבריו שאינו מקיים מצות תלמוד תורה בלימוד שאינו מבין, הביא המשנ"ב בשם השו"ע הרב (הלכות ת"ת פ"ב ס"ג) שזאת דוקא בתורה שבע"פ, אבל תורה שבכתב - כל שמוציא בשפתיו נחשב לו ללימוד. אכן בפמ"ג (א"א סי' נ ס"ק ב) משמע שגם מקרא צריך להבין, וכן בא"א בוטאטש (בסי' מז) נוקט שצריך להבין גם מקרא, וכן משמעות המשנ"ב (סימן נ ס"ק ב) שכתב כי "בפרט עמי ארצות צריך שיבינו הפירוש כדי שיצאו בזה ידי לימוד מקרא ומשנה וגמרא", ומשמע שגם מקרא צריך להבין.

אמנם גם תורה שבע"פ שאינו מבין, כתב בשו"ע הרב (שם) שיש לאדם לעסוק בכל התורה, גם בדברים שאינו מבין מקוצר דעתו, ולעתיד לבא יזכה להבין, וכן כתב בספר חסידים (סימן תתשסד). והחיד"א (מראית עין ע"ז יט, א) כתב, שמה שאמרו שהלומד ואינו מבין אין נחשב לו ללימוד, זהו דוקא כשאינו משתדל להבין, אבל אם משתדל ואינו מבין נחשב כקיום מצות תלמוד תורה, וראה עוד מה שהובא בביאורים ומוספים משנ"ב מהדורת דרשו (סימן קנה הערה 14).

בסעיף י"ב מהפתיחה (עשין) כותב ה'חפץ חיים' כי מלבד כל העשין שמנה עד עתה, עובר המספר לשון הרע על מצוות עשה של לימוד תורה, שהיא מצוות עשה גמורה, ושקולה כנגד כל המצוות, ועונש ביטולה שקול כנגד כל העוונות. ואמנם לעתים יוצא האדם נקי מעוון זה, משום שעסק באותו זמן בפרנסתו, או שמהרהר כיצד להשיג את מחייתו, אבל כאשר מספר לשון הרע ורכילות הרי אין בכך כל תועלת לפרנסתו, וממילא נתבע הוא על ביטול תורה בזמן זה.

ומוסיף רבנו ומדגיש, כי כל אחד יכול לקיים מצוות עשה זו של לימוד תורה: הלמדן לפי למדנותו, וגם מי שאינו למדן - יכול ללמוד "ספרים קדושים המועתקים ללשון אשכנז בזמננו, כגון חובות הלבבות ומנורת המאור וכיוצא בזה, המכניסים בלבב האדם יראתו של הקדוש ברוך הוא..."

בביאורים ומוספים מביאים כי כן פוסק רבנו להלכה גם במשנה ברורה (סימן קנ"ה ס"ק ט): "מי שאינו יכול ללמוד הלכות ואינו מבין בהם, ילמד כל מה שידע, וכעת בזמנינו יש כמה ספרים ממאמרי חז"ל מועתקים על לשון אשכנז, ויכול כל אדם לקרות וללמוד בהם".

יארצייט הגאון רבי דוד ב"ר ברוך ראובן שלמה הלוי יונגרייז - ראב"ד י-ם

מדוע חזר הרב יונגרייז על עקבותיו?

הגאון רבי דוד יונגרייז היה פעם מחוץ לירושלים והוצרך לירוק שם, והנה לאחר שהלך כברת דרך ארוכה נזכר בכך ששכח לקנח הרוק, חשש אותו צדיק שמא ימאסו הבריות ואמר למלווהו שיש לחזור על עקבותיו ולתקן את הדבר, חזר אותו גאון ותיקן העניין ורק אז המשיך הלאה בדרכו.

(הנוי והנצח להאדמו"ר מפורישוב עמ' 73)

נשתדל להזהר שלא לעשות דברים המאוסים בעיני הבריות.